

straně jedné a straně druhé. Často musíme při plastice nosu řešit funkční problémy, tj. omezení dostatečného dýchání nosem. Operace má tedy efekt estetický, funkční a mnohdy i psychický, protože zbavuje pacienta možných komplexů a tím přispívá k jeho celkové tělesné a duševní pohodě a harmonizaci.

Plastická operace nosu (Rhinoplastika) je jedním z nejnáročnějších výkonů estetické chirurgie. Nejedná se však jen o správné technické provedení operace, ale i o zkušenosti a zhodnocení řady dalších faktorů, které výsledek rhinoplastiky ovlivňují. Nos jako centrum obličeje je velmi citlivě vnímán pacientem i jeho okolím a změna jeho tvaru velmi často mění i výraz obličeje a tím i celé osobnosti. Proto bychom měli již při konzultaci před operací nosu zvážit a zhodnotit požadavky pacienta na technické možnosti operace a přizpůsobivost tkání na

Kdy provádět operaci nosu

Optimální věkové rozmezí pro **plastiku nosu** je od ukončení růstu kostry obličeje (dívky cca 16-17 let, chlapci od 18 let) zhruba do 35 let věku pacienta. Tyto hranice jsou ale spíše orientační. Vždy záleží na rozsahu zákroku a kvalitě a typu kůže nosu. Z hlediska hojení nám dostatečná pružnost a elasticita měkkých tkání dovolí provádět zákrok většího rozsahu a snižuje i riziko zbytnění a nadměrného jizvení tkání, které může negativně ovlivnit výsledný tvar nosu. Pokud se jedná spíše o menší rozsah úpravy tvaru či velikosti, můžeme si dovolit operovat i v pozdějším věku (nejsou výjimkou i operace kolem 60 let věku) bez velkého rizika komplikací v období hojení. Dále obecně platí, že větší riziko zbytnění jizev s negativním ovlivněním tvaru nosu je vždy v oblasti chrupavčité části nosu, tj. v dolní polovině zejména v nadhrotové části. Naopak v kostěné části nosu v horní polovině se tyto problémy vyskytují ojediněle. Rozsah **plastické operace nosu** a jeho tvarové změny jsou velmi důležité i z hlediska psychologického. Pokud se rozhodneme pro větší změnu tvaru i velikosti nosu, je vždy velmi důležitá i reakce okolí – přátel, rodiny, pracovního kolektivu apod. To bývá většinou přijatelnější pro mladší pacienty, kteří si tyto vazby a vztahy teprve vytvářejí a mohou k tomu i využít přechod ze školy do zaměstnání, mateřskou dovolenou apod. Zařazení do nového okruhu přátel či kolektivu je pak po operačním zákroku snadnější. U plastik nosu, které tvar nosu víceméně zachovávají a jedná se spíše o mírné zmenšení či zjemnění nosu nebo jen některé jeho části se reakce okolí nemusíme tak obávat. Zde se jedná spíše o pozitivní vnímání změny pro samotného pacienta. I to je ale pro pocit psychické rovnováhy velmi důležité.

Plastická operace nosu-popis zákroku

Plastika nosu se na našem pracovišti provádí standardně v **celkové anestezii**.

Rhinoplastika se provádí vnitřní cestou – nosními otvory, takže **nevznikají žádné zevní jizvy**. Nejprve se uvolní kožní plášť od chrupavčité i kostěné kostry nosu, dále se odpreparuje dle potřebného rozsahu sliznice. Potom se zmenší či modeluje kostra event. i měkké tkáně a sliznice se zašije vstřebatelnými stehy.

Po zákroku je nos zatamponován a fixován dlahou. Doba operace nosu se pohybuje obvykle do 60 minut. **Po plastice nosu zůstává pacient na našem lůžkovém oddělení do druhého dne do rána.**

Pooperační průběh po operaci nosu

Po plastice nosu zůstává pacient na našem lůžkovém oddělení do druhého dne do rána. Je nutné vědět, že po operaci v celkové anestezii nesmíte 48 hodin řídit auto. Tři až čtyři dny doporučujeme klidový režim a studené obklady, které zmírňují otoky tvořící se hlavně kolem očí a na tvářích. **Tamponáda se odstraňuje 2.-4. den po rhinoplastice, fixace dlahou po 14 dnech. Dlahu pak přikládáte na noc po dobu 10 až 14 dní,** otoky nebudou tak výrazné. Vlastní operace a pooperační období do sejmutí fixace je jen první fáze, na kterou má chirurg přímý vliv a základním předpokladem pro její úspěšnost je zejména technicky bezchybně provedený zákrok. Druhá fáze je proces hojení. Tu může chirurg ovlivnit nepřímo svými radami a instrukcemi a velmi závisí na spolupráci pacienta. Pooperační fáze hojení u plastiky nosu je proces dlouhodobý a jeho vývoj velmi individuální. Proto jsou nutné průběžné kontroly a eventuálně provádění **tlakové masáže, náplastové fixace na noc** a další péče, které jsou pro další hojení a výsledný efekt velmi důležité.

Za tvarově funkčně stabilizovaný můžeme nos pokládat po asi třech měsících od operace, doba stabilizace je však velmi individuální (někdy 6 až 12 měsíců). Do běžného životního režimu se mohou pacienti zapojit po sejmutí dlahy. Ženy mohou používat běžnou kosmetiku včetně líčení. Ke sportování a plné fyzické zátěži se pacient může vrátit po 4 až 8 týdnech. Tyto údaje vycházejí z běžného pooperačního průběhu. Rekonvalescence je však proces individuální a závisí nejen na daných schopnostech hojení organismu každého jedince, ale je i odrazem svědomitosti každého pacienta. Nezbytným předpokladem je proto vzájemná důvěra a spolupráce pacienta s chirurgem, protože oboustranná spokojenost s výsledkem plastiky nosu je naším společným zájmem.

Komplikace po plastice nosu

Asi nejběžnější časnou **komplikací po rhinoplastice je výraznější krvácení**, které nám může způsobit rozsáhlejší krevní podlitiny a modřiny obličeje, zejména kolem očí. Proto po operaci nosu požadujeme hospitalizaci a případné krvácení lze zmírnit medikamentosně nebo úpravou tamponády nosu. Bolesti po plastické operaci nosu nebývají, spíše je nepříjemně vnímána nemožnost dýchání nosem a bolesti hlavy s tím spojené. Po odstranění tamponády však otoky rychle ustupují a hojení sliznice i celková regenerace tkání nosu je velmi dobrá a poměrně rychlá. Rovněž zánětlivé komplikace po plastice nosu jsou poměrně vzácné. Komplikace nastávají spíše až ve zmíněné druhé fázi hojení a stabilizace tkání při tvorbě plošné jizvy, která může zbytnět nebo zesílit nepravidelně tak, že výsledný tvar nosu po operaci se mění, někdy až deformuje. Toto bývá nejčastěji v dolní části nosu v oblasti chrupavčité kostry, nejvíce na hřbetu nosu nad hrotem. Pokud se nepodaří tato komplikace hojení zvládnout pooperační péčí a dojde již ke stabilizaci tvarové změny, je třeba toto řešit korekční operací. Tyto komplikace nebývají časté, ale pravděpodobnost jejich vzniku vždy narůstá po operacích poúrazových změn nosu, po opakovaných plastikách nosu nebo u většího rozsahu operace (zejména zmenšení) u starších pacientů.